

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2024-11-14
KONTAKT: Presstjänsten tel. 08-787 02 00

Stabilitetsriskerna har minskat på kort sikt men osäkerheten i omvärlden är stor

Flera centralbanker fortsätter att sänka sina styrräntor. Samtidigt har tillgångs- och kreditmarknader utvecklats starkt och riskpremier har fortsatt att falla. Detta har underlättat för de mest skuldsatta aktörerna i ekonomin och har bidragit till att minska stabilitetsriskerna på kort sikt. Låg prissättning av risk kan dock leda till att risker byggs upp i det finansiella systemet och att oväntade händelser för med sig stora marknadsrörelser. Det är också osäkert hur den globala ekonomin kommer att utvecklas, och de geopolitiska riskerna har ökat ytterligare. Även svaga offentliga finanser i USA och många andra stora länder utgör en risk för den globala finansiella stabiliteten.

Motståndskraften behöver stärkas hos flera aktörer

Fastighetsföretagens finansieringssituation har blivit mer gynnsam, men deras stora lån utgör fortfarande en strukturell risk för den finansiella stabiliteten. Stigande vakanser och en svag hyresutveckling är därtill en utmaning för vissa företag. Därför är det viktigt att sårbara fastighetsföretag fortsätter att stärka sina balansräkningar. För att stärka förtroendet för sektorn som helhet är det också viktigt att företagen ökar transparensen kring sina fastighetsvärderingar och att kreditvärderingsinstituten ser över sina metoder, så att kreditbetygen blir mer robusta.

Företagsobligationsfonder har fått en ökad betydelse för företagens kapitalförsörjning. Många fonder saknar tillräckliga likvida medel för att hantera stora uttag från sina andelsägare. Det kan leda till likviditetsdrivna utförsäljningar av obligationer och periodvis försämra företagsobligationsmarknadens funktionssätt kraftigt. Det hände under marknadsoron i samband med coronapandemins utbrott.

Riksbanken fick då initiera flera åtgärder, bland annat för att upprätthålla kreditförsörjningen till företagen. Det är viktigt att stärka motståndskraften hos fonderna för att undvika att den svenska företagsobligationsmarknaden återigen drabbas av stora störningar i händelse av stress. Därför behöver fonderna bland annat införa likviditetshanterande åtgärder.

Cyberhotet är alltjämt betydande och förstärks av de förhöjda geopolitiska riskerna. För att stärka sin motståndskraft mot cyberattacker och andra it-incidenter är det viktigt att marknadsaktörer skyndsamt lever upp till kraven i DORA-förordningen.

Makrotillsynsåtgärder motverkar att risker byggs upp

Den svenska ekonomin befinner sig i en mild lågkonjunktur, och den ekonomiska återhämtningen ser ut att dröja något längre än väntat. De flesta bolånetagare har haft goda förutsättningar att betala på sina lån, men hushållen har minskat sin konsumtion när privatekonomin blivit mer ansträngd.

Kombinationen av amorteringskrav, bolånetak och bankernas kreditprövningar har värnat hushållens motståndskraft. Utan dessa åtgärder skulle hushållen stått sämre rustade. Om makrotillsynen blir mindre strikt kan det leda till att såväl bostadspriser som hushållens skuldsättning åter växer snabbt, särskilt givet att räntor nu faller. En sådan utveckling skulle innebära att de makroekonomiska riskerna ökar och i förlängningen även riskerna för den finansiella stabiliteten. För att bostadsmarknaden ska fungera bättre krävs främst finans- och strukturpolitiska åtgärder. Att överlag förändra makrotillsynen på ett sådant sätt att hushållens skuldsättning ökar är inte en långsiktigt hållbar lösning.

En pressträff med riksbankschef Erik Thedéen och Olof Sandstedt, chef för avdelningen för finansiell stabilitet, hålls idag klockan 11:00 på Riksbanken. För att delta krävs presslegitimation eller motsvarande. Presskonferensen sänds direkt på riksbank.se. Vid frågor kontakta presstjänsten antingen via telefon 08-787 02 00 eller via mejl, susanne.meyer@riksbank.se.